Nederlandse Vereniging van Journalisten

Aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mw. Dr. mr. R.M. Letschert
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Afschrift: vaste commissie voor OCW van de Tweede Kamer; College van Omroepen van de NLPO

**Onderwerp** Professionalisering van de lokale publieke omroep
**Datum** 25 november 2026

Geachte Minister,

De Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) behartigt als vakbond en beroepsvereniging de belangen van journalisten in Nederland, onder wie de journalisten die werkzaam zijn bij de lokale publieke omroepen en vanaf 2028 bij de streekomroepen.

Het gaat daarbij zowel om journalisten in loondienst als om zelfstandigen. Met deze brief betuigen wij onze nadrukkelijke steun aan de brief die het College van Omroepen van de NLPO u op 20 november 2026 heeft gezonden (kenmerk CvO_2026.00035). Daarnaast vragen wij uw aandacht voor een onderwerp dat daarmee onlosmakelijk is verbonden: een marktconforme beloning bij de streekomroepen. Een streekomroep kan zijn wettelijke taak immers alleen waarmaken indien de financiering toereikend is en de journalisten en mediaprofessionals die het werk verrichten over passende arbeidsvoorwaarden beschikken.

**Professionalisering en passende arbeidsvoorwaarden**

De wet beoogt professionele streekomroepen die in iedere gemeentejournalistiek aanwezig zijn. De NVJ onderschrijft dat doel volledig. Professionele journalistiek vereist echter professionele arbeidsvoorwaarden, en die zijn bij de lokale publieke omroepen thans niet vanzelfsprekend. De arbeidsvoorwaarden verschillen sterk per omroep en zijn veelal niet collectief geregeld. Journalisten bij lokale omroepen dreigen daardoor ernstig achter te blijven bij collega's die vergelijkbaar werk verrichten bij de regionale en landelijke publieke omroep. Dat bemoeilijkt het aantrekken en behouden van ervaren journalisten.

Vanaf 2028 telt het bestel tachtig streekomroepen, elk met een eigen werkgever. Zonder centrale regie leidt dat tot een veelheid aan afzonderlijke regelingen, of tot het ontbreken daarvan. Het

gevolg is een ongelijk speelveld en concurrentie op arbeidsvoorwaarden. Dat is noch in het belang van de journalisten, noch in dat van het publiek.

Bij de landelijke publieke omroep zijn naar het voorbeeld van de Fair Practice Code afspraken gemaakt over minimumtarieven en redelijke voorwaarden voor zzp'ers. Ook lokale omroepen werken in belangrijke mate met freelancers. Zij verdienen dezelfde bescherming. Wij verzoeken u zulke afspraken ook voor de streekomroepen mogelijk te maken, binnen de ruimte die de ACM daarvoor biedt.

Passende arbeidsvoorwaarden en redelijke tarieven vergen een daarop toegesneden financiering. Wie van de streekomroepen professionele journalistiek verlangt, dient ook de middelen te verschaffen om journalisten volgens professionele maatstaven te belonen. Wij verzoeken u daarom bij de vaststelling van de rijksbijdrage uitdrukkelijk uit te gaan van de kosten van goed werkgeverschap en goed opdrachtgeverschap. Een cao en tariefafspraken zonder bijbehorende bekostiging blijven een papieren werkelijkheid. Professionalisering zonder passende financiering is geen professionalisering, maar een verplaatsing van de rekening naar de journalisten zelf, met navenante gevolgen voor kwaliteit, continuïteit en onafhankelijkheid van de berichtgeving.

**Dreigende terugval in journalistieke capaciteit vanaf 2028**

De NVJ waardeert het zeer dat het kabinet met de wijziging van de Mediawet 2008 kiest voor structurele rijksbekostiging van de lokale publieke omroep. Dat is een belangrijke stap voor de lokale journalistiek. Wij constateren echter dat deze stap in een deel van het land zijn doel dreigt te missen. Volgens de NLPO dreigt in ten minste tien van de tachtig verzorgingsgebieden vanaf 2028 een terugval in de publieke middelen. Dat betreft juist de streken waar omroepen de afgelopen jaren het meest in hun redacties hebben geïnvesteerd. In uw Mediabegrotingsbrief 2027 kondigt u aan de Kamer hierover eind 2027 te informeren. Naar ons oordeel komt die duidelijkheid te laat. Omroepen dienen in de loop van 2027 al te besluiten of zij hun journalisten in dienst kunnen houden. Journalisten die geen perspectief zien, zullen zich bovendien eerder op een andere werkgever oriënteren.

Voor de NVJ raakt deze kwestie de kern van de lokale democratie. Achter iedere terugval in middelen staan verslaggevers die het lokale bestuur kritisch volgen en in de loop der jaren een netwerk van bronnen hebben opgebouwd. Wanneer zij vertrekken, gaan die kennis en dat netwerk verloren en neemt de journalistieke controle op het lokale bestuur af. Een evaluatie achteraf kan dat verlies vaststellen, maar niet herstellen.

De NVJ ondersteunt daarom de verzoeken van het College van Omroepen. Wij verzoeken u de dreigende tekorten direct na sluiting van het aanvraagtijdvak, in januari 2027, per verzorgingsgebied in kaart te brengen en de Kamer daarover uiterlijk 15 februari 2027 te informeren. Voorts verzoeken wij u bij de Voorjaarsnota 2027 de structurele rijksmiddelen te reserveren die nodig zijn om deze tekorten te dekken, zonder dat dit ten koste gaat van andere streken. Tot slot verzoeken wij u de omroepen vóór de aanwijzingsbesluiten duidelijkheid te bieden, zodat zij hun journalistieke capaciteit kunnen behouden.

**Verzoek om toezeggingen**

Gelet op het voorgaande verzoekt de NVJ u op drie punten een toezegging te doen.

1. Wij vragen u om de dreigende tekorten vanaf 2028 tijdig in beeld te brengen en structureel uit rijksmiddelen te dekken, langs de lijnen die het College van Omroepen voorstelt.

2. Wij vragen van u om collectieve marktconforme arbeidsvoorwaardelijke afspraken mogelijk te maken voor de streekomroepen, waarbij u erop zal toezien dat dit belegd wordt binnen het college van omroepen of de NLPO. Wij verzoeken u binnen de bestaande kaders, bijvoorbeeld via de afspraken met de NLPO, de weg vrij te maken voor dergelijke afspraken.

3. Tenslotte verzoeken wij u de financiering de komende jaren zodanig in te richten dat passende arbeidsvoorwaarden en redelijke tarieven daadwerkelijk kunnen worden bekostigd.

Het is van groot belang dat hierover wordt besloten voordat het nieuwe stelsel in werking treedt. De NVJ is graag bereid de uitwerking met u en uw ministerie te bespreken en draagt desgewenst bij aan het inzicht in de gevolgen van een terugval voor de journalisten in de betrokken streken. Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Thomas Bruning Algemeen secretaris NVJ

Wais Shirbaz, Hoofd belangenbehartiging en secretaris omroepzaken NVJ